

4.1. EESTI JA EUROOPA RAHVAARV JA SELLE MUUTUMINE

Rahvastik ja rahvaarv

Inimesed, kes elavad mingil kindlal maa-alal. moodustavad selle **rahvastiku**.

On mandri rahvastik, riigi, maakonna või muu piirkonna rahvastik. Eestis elavad inimesed koos on Eesti rahvastik.

Mingil maa-alal elavate inimeste arv on selle maa-ala **rahvaarv**. Maailma rahva-arv on üle 7,8 miljardi. See tähendab, et maailmas elab praegu üle 7,8 miljardi inimese.

Euroopas elab rohkem kui 740 miljonit inimest.

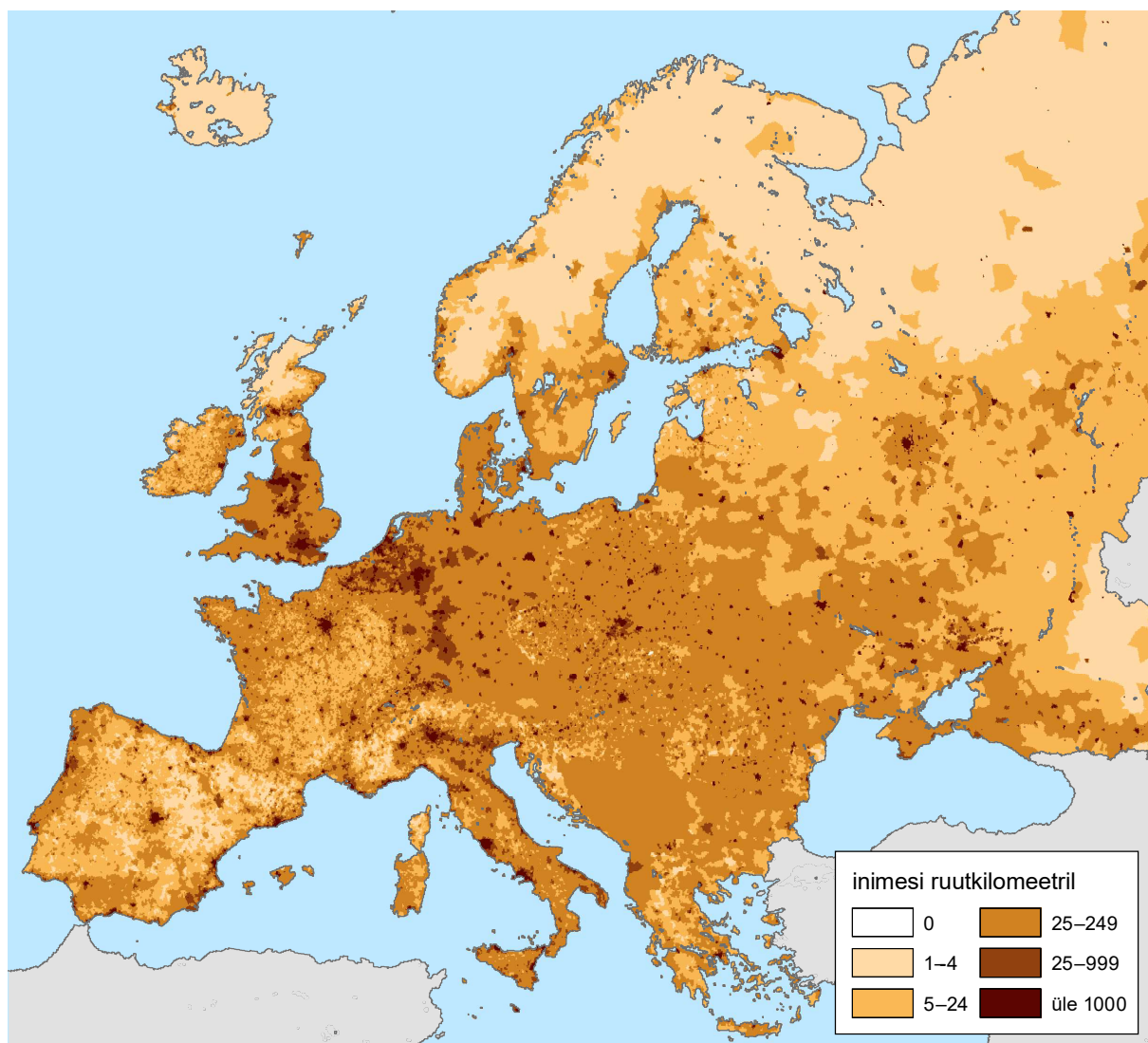
Eestis elab üle 1,3 miljoni inimese.

- ? Mitu korda on Euroopa rahvaarv väiksem kui kogu maailma rahvaarv? Arvuta.**
- ? Mitu korda on Eesti rahvaarv väiksem kui Euroopa rahvaarv? Arvuta.**

Maailma rahvaarv kasvab. 2020. aasta lõpus elas maailmas üle 73 miljoni inimese rohkem kui 2019. aasta lõpus.

Euroopa rahvastiku tihedus

MÕTLE JA ARUTLE!

Vaata kaarti. Arutlege klassikaaslastega.

1. Nimeta kaks piirkonda Euroopas, kus elab palju inimesi.
2. Nimeta kaks piirkonda Euroopas, kus elab vähe inimesi.
3. Miks elab vähe inimesi
  - Islandil?
  - Põhja-Soomes?
4. Miks elab Eestis vähe inimesi?

Rahvaarvu muutumine

Rahvaarv muutub pidevalt sündide, surmade ja rändamise tagajärjel.

Kui sünnib rohkem inimesi kui sureb, siis rahvaarv suureneb ehk kasvab.

Kui aga sureb rohkem inimesi kui sünnib, siis rahvaarv kahaneb ehk väheneb.

ÜLESANNE 1

Jälgi internetist maailma ja Euroopa rahvaarvu muutusi praegu: rahvastik.population.city/world

1. Täida lüngad.

- 1) Tänapäev: .....
- 2) Praegu elab maakeral ..... inimest.
- 3) Täna on juba maailmas sündinud ..... inimest.
- 4) Rahvastiku kasv maailmas täna on ..... inimest.
- 5) Käesoleval aastal on rahvaarv maailmas kasvanud ..... inimese võrra.
- 6) Euroopas elab praegu ..... inimest.
- 7) Täna on Euroopas sündinud ..... inimest.

2. Täida tabel ja arvuta muutused.**Kasuta ka peatüki 3.1 ülesande 1 andmeid.**

	1. kuupäev (pt 3.1 ülesanne 1)	2. kuupäev (pt 4.1 ülesanne 1)	Arvuta muutused
Kuupäev			
Maakeral elab (mitu inimest?)			
Täna on maailmas sündinud (mitu?)			
Rahvaarvu muutus maailmas täna (mitu inimest?)			
Maailma rahvaarv on sel aastal kasvanud (mitme võrra?)			
Euroopas elab praegu			
Täna on Euroopas sündinud			

Arutle saadud muutuste üle klassikaaslastega.

ÜLESANNE 2

Kui suur oli rahvaarv maailmas siis, kui sina sündisid?

Leia vastus interneti aadressilt

rahvastik.population.city/world

Sisesta lehel üles paremasse nurka oma sünnikuupäev.

Täida lüngad.

1. Mina sündisin (kirjuta oma sünnikuupäev): .....
2. Maailmas elas sel päeval ..... inimest.
3. Praegu elab maailmas ..... inimest
vähem | rohkem kui minu sündimise päeval.
(Praegused andmed leiad ka tekstist ja ülesandest 1.)

ÜLESANNE 3

Kui suur oli rahvaarv Euroopas siis, kui sina sündisid?

Leia vastus interneti aadressilt

rahvastik.population.city/world

Sisesta lehel üles paremasse nurka oma sünnikuupäev.

Täida lüngad.

1. Euroopas elas sel päeval ..... inimest.
2. Praegu elab Euroopas ..... inimest
vähem | rohkem kui minu sündimise päeval.

*ÜLESANNE 4

Kui suur oli rahvaarv Eestis siis, kui sina sündisid?
Leia vastused interneti aadressilt andmebaas.stat.ee

- Kirjuta vasakule „Otsi tabeleid“ otsinguaknasse RV022
- Tabelist „RV022: Rahvastik soo, vanuserühma ja maakonna järgi, 1. jaanuar“ leiad andmed kuni aastani 2017.
- Tabelist „RV022U: Rahvastik soo, vanuserühma ja maakonna järgi, 1. jaanuar, haldusjaotus seisuga 01.01.2018“ leiad andmed alates aastast 2018.
- Klõpsa tabeli üleval päises olevatel näitajatel.
Sugu: jäta linnuke ainult näitajal „Mehed ja naised“
Vanuserühm: jäta linnuke ainult näitajal „Vanuserühmad kokku“ ja oma vanuserühmal.
- Vaatlusperiood: vali ajaperiood ja seal jäta linnuke ainult oma sünniaastale.
- Valiku muutmise aknast lahkumiseks klõpsa paremas nurgas nupul „Vaata andmeid“.

1. Eestis elas minu sünniaastal ..... inimest.
2. Praegu elab Eestis ..... inimest
vähem | rohkem kui minu sünniaastal.
3. Minu kodumaakonnas (kus?) ..... elas
..... inimest.
4. Praegu elab minu kodumaakonnas ..... inimest.
5. Praegu elab minu kodumaakonnas ..... inimest
vähem | rohkem kui minu sünniaastal.
6. Praegu elab minu kodumaakonnas minu vanuserühmas
..... inimest.

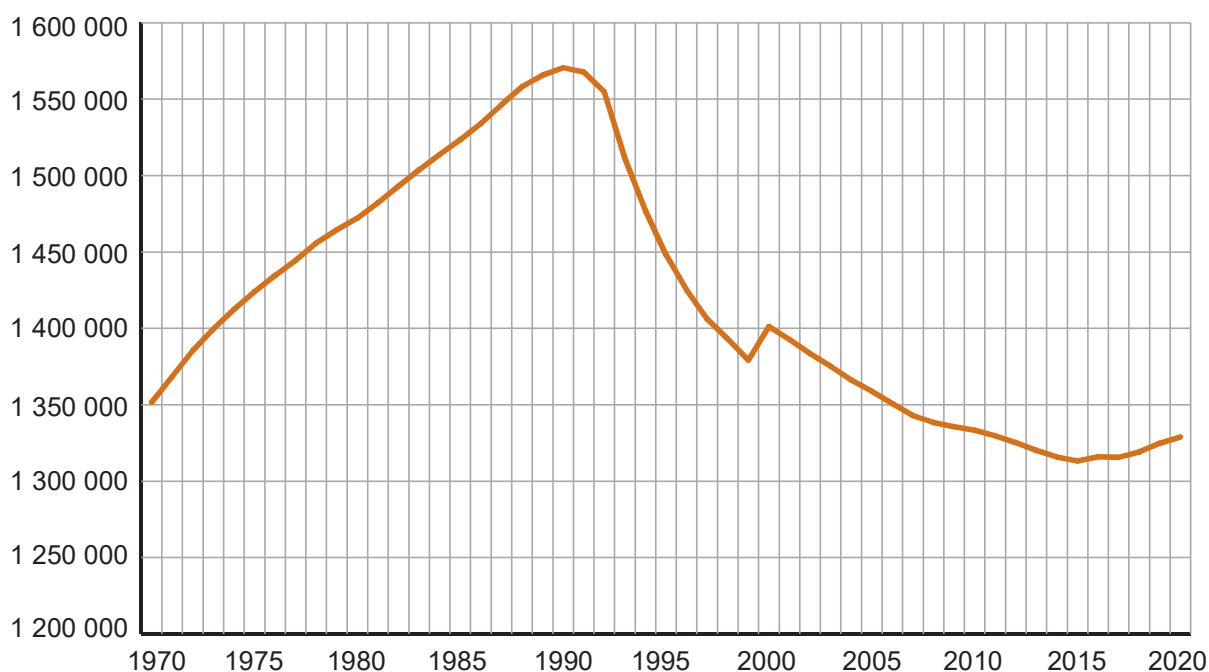
Diagrammid ja graafikud

Rahvastiku arvandmeid esitatakse diagrammide ja graafikutena.

Järgneval joondiaagrammil ehk graafikul on kujutatud Eesti rahvastiku muutumist 1970. aastast kuni 2020. aastani.

Horisontaalteljel on aastaarvud. Vertikaalteljel on esitatud rahvaarv. Graafikut hakatakse lugema vasakult kõige varasemast ajast.

Eesti rahvaarv

ALLIKAS: STATISTIKAAMET

ÜLESANNE 5

Vaatle graafikut. Kuidas on Eesti rahvaarv muutunud?

1. Täida lüngad või vali lausesse sobiv sõna.

- 1)** 1970. aastast kuni 1990. aastani rahvaarv **vähenes** | **suurenes**.
- 2)** Alates 1991. aastast kuni ..... aastani Eesti rahvaarv pidevalt **vähenes** | **suurenes**.

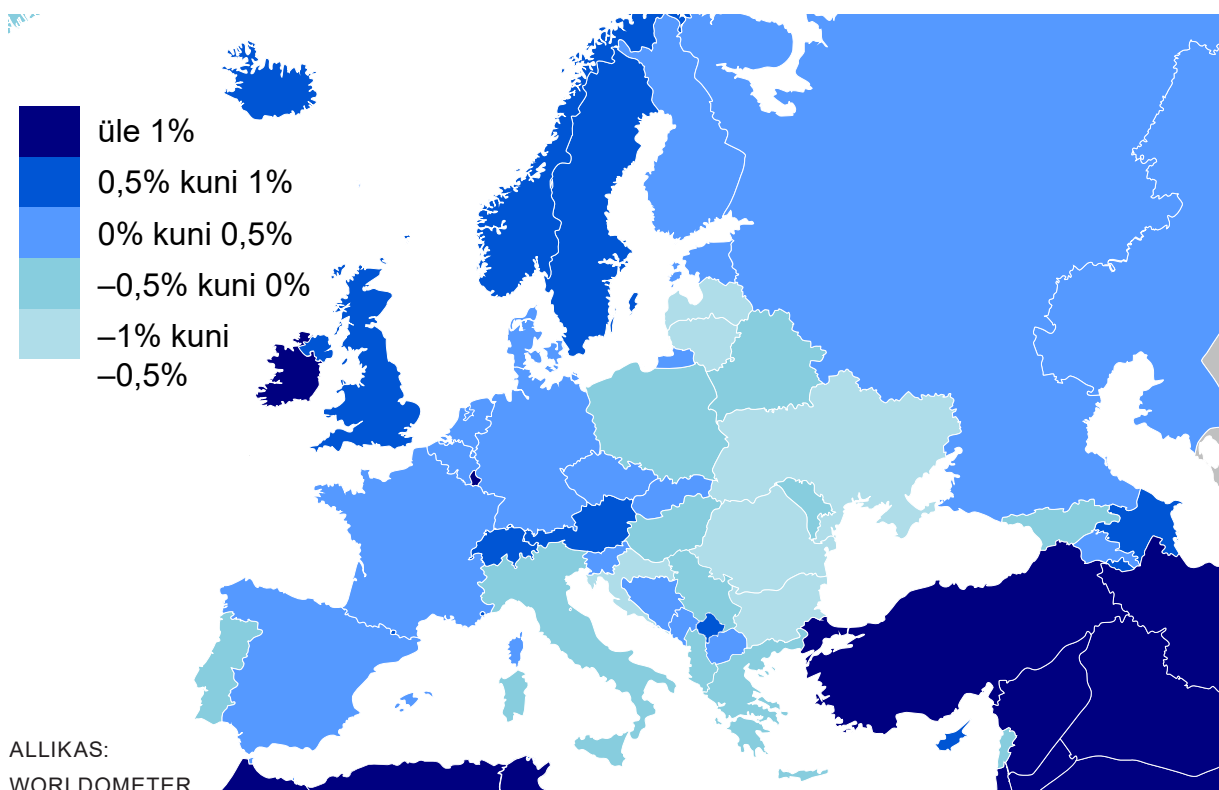

- 3) Eesti rahvaarv on olnud kõige väiksem ..... aastatel. Siis elas Eestis ..... inimest.
- 4) Kõige rohkem elas Eestis inimesi ..... aastal. Siis elas Eestis ..... inimest.
2. Mitme inimese võrra on Eesti rahvaarv vähenenud 1991. aastast kuni 2020. aastani? Arvuta.
- .....

Euroopa rahvaarvu muutumine

Kaardil on kujutatud Euroopa riikide rahvaarvu muutused. Kõige tumedam värv näitab kõige suuremat rahvaarvu kasvu. Helesinised värvid näitavad rahvaarvu kahanemist.

Euroopa rahvaarvu muutumine 2019. aastal

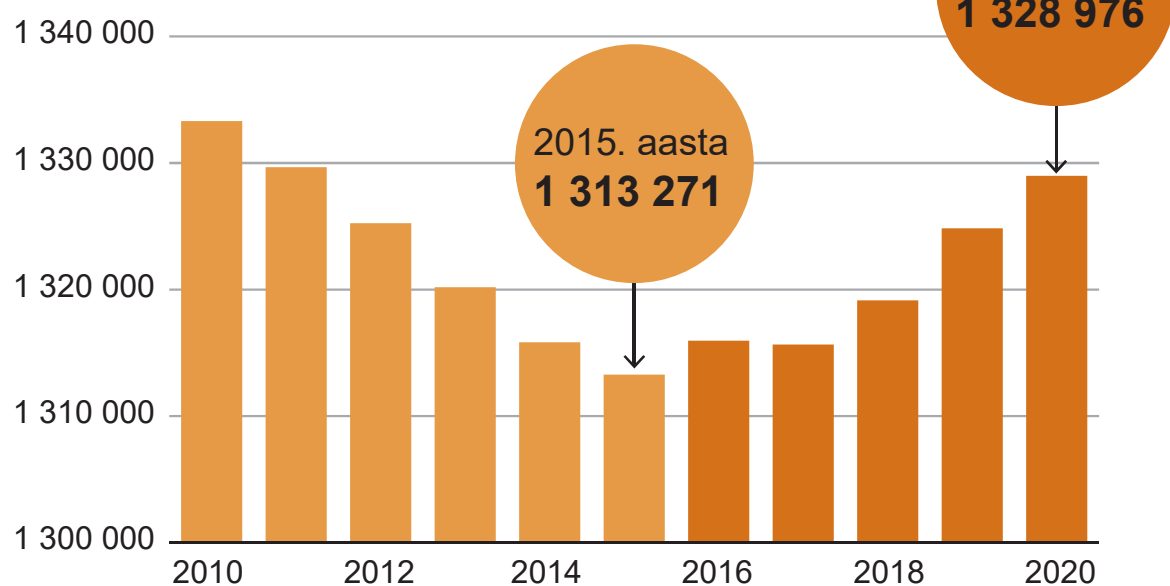

ÜLESANNE 6

**Vaatle Euroopa rahvaarvu muutuse kaarti.
Mis riikides rahvaarv 2019. aastal kasvas,
mis riikides kahanes? Märki õiged vastused.
Vajadusel kasuta ka Euroopa riikide kaarti.**

- 1.** Rahvaarv kasvab kõige rohkem
Ukrainas | Norras | Saksamaal | Eestis | Iirimaa.
- 2.** Rahvaarv kahaneb
Soomes | Lätis | Rumeenias | Eestis.

Eesti rahvaarv on viimastel aastatel kasvanud
rahvaarv 1. jaanuaril

ALLIKAS: STATISTIKAAMET